

Predsjednik Vlade Hercegovačko-neretvanske županije

NEVENKO HERCEG

Primili smo više od 300 pripravnika kojima je to prvo radno iskustvo

U sklopu projekta energetske učinkovitosti obnovili smo više od dvadeset školskih zgrada, sportskih dvorana i domova zdravlja

Prvi put donijeli smo Zakon o zaštiti obitelji s djecom, za čiju provedbu godišnje izdvajamo oko 5,5 milijuna konvertibilnih maraka

Valentina Rupčić
bih@vecernji.net
MOSTAR

U povodu tri godine rada Vlade Hercegovačko-neretvanske županije, o ostvarenim rezultatima, realiziranim i planiranim projektima... razgovarali smo s predsjednikom Vlade Nevenkom Hercegom.

Iza vas su tri godine rada Vla-

de Hercegovačko-neretvanske županije, kojoj ste na čelu. Što biste izdvojili kao najvažnije rezultate, a gdje mislite kako ste mogli uraditi više?

- U startu smo kasnili godinu dana i mnoge smo stvari morali ubrzati kako bismo sustigli taj zaostatak. Najveće postignuće je što smo bili, a bit ćemo i u buduću, prva Vlada koja je podjednako prisutna u svakom dijelu županije, od Ivan-sedla na sjeveru do Ivanice na krajnjem jugu... Uz to, vrlo bitnim smatram zaustavljanje negativnih trendova, stabiliziranje županijskih financija i otvaranje razvojne dimenzije proračuna uvođenjem poticaja u gospodarstvu, poljoprivredi, turizmu i dr. donošenjem strateš-

ko-planskih dokumenata, od kojih su ključni strategija razvitka i prostorni plan, kojima smo stvorili pretpostavke za privlačenje investicija. Prvi put u našoj županiji donijeli smo Zakon o zaštiti obitelji s djecom, za čiju provedbu godišnje izdvajamo oko 5,5 milijuna KM. U sklopu projekta energetske učinkovitosti obnovili smo više od dvadeset školskih zgrada, sportskih dvorana i domova zdravlja. Primili smo više od 300 pripravnika kojima je osigurano prvo radno iskustvo. Izvansudskim nagodbama uspješno rješavamo zatečene dugove kada su u pitanju izvršne sudske odluke iz radno-pravnih sporova, u protekle tri godine izmirili smo više od 10 milijuna KM,

RAST I LACA

Kolektivnim ugovorom za osnovno obrazovanje predviđa se rast plaća za 15% u iduću tri godine, odnosno 5% od 2019. do 2021.

Onima koji još promišljaju kako, zbog činjenice da su brojniji, mogu gaziti legitimnu volju hrvatskog naroda, poručujem kako u tome neće uspjeti

što predstavlja polovinu zatečenih obveza po toj osnovi. O propustima će uskoro suditi građani - birajući. Možda smo mogli biti učinkovitiji u zakonodavnom dijelu - spomenut ću Zakon o šumama koji još nismo donijeli zbog različitih političkih stajališta i prijedloga sudionika u vlasti. Također, mogli smo brže riješiti pitanje zajedničkog smještaja županijske uprave i time ne samo smanjiti proračunske troškove nego i upravu učiniti učinkovitijom te više na usluzi građanima. Ipak, kada povučem crtu, odgovorno mogu kazati kako ova Vlada može čistog obraza i uzdignute glave stati pred svakog građanina u svakoj tjašoj općini jer iza našeg rada stoje mjerljivi i konkretni rezultati.

Vratimo se na vrijeme vašeg dolaska na čelo Vlade. Što ste zapravo zatekli?

- Ne volim se vraćati u prošlost, a još manje govoriti o radu prethodnika. Međutim, istine radi, moram kazati kako smo na početku naša data zatekli dosta složenu situaciju. Obveze na 4 stavke bile su oko 130 milijuna KM, nisu redovito izmirivane, a i kad su izmirivane, to se uglavnom radilo uz zažubivanje, čak i za one osnovne proračunske obveze - plaće. Također, socijalna davanja bila su gotovo nikakva ili minimalna, među zaposlenicima u prosvjeti, zdravstvu, policiji i državnim institucijama vladalo je ogromno nezadovoljstvo njihovim materijalnim statusom. Nije bilo dijaloga sa socijalnim partnerima, infrastrukturni i razvojni projekti nisu ni spominjani, poticaji u poljoprivredi, gospodarstvu i turizmu bili su nepoznata proračunska pozicija... Jednostavno rečeno, što bi mladi kazali, zatekli smo HNŽ na aparatima...

Vrlo ste oštri kada je u pitanju stanje kakvo ste zatekli. No, kako je stanje danas?

- Ako biti oštar znači izreći činjenice, onda jesam oštar. A takav ću biti i u odgovoru na pitanje gdje smo danas. Danas imamo realno planiranje i stabilan proračun, izvršenje proračuna u ovih goto 'o devet mjeseci u cijelosti je ispunjeno. Prošle godine ostvareni proračunski sučicit od gotovo 8 milijuna KM dodijelili smo jedinicama lokalne samouprave za njihove infrastrukturne projekte te znanstvenim, kulturnim, sportskim i drugim ustanovama, do zadnje marke. Do desetoga u mjesecu svi korisnici proračuna imaju plaću, a do petnaestog izvršimo sve ostale uplate prema zajedničkim institucijama - sveučilištima, bolnicama, kazalištima, studentskim domovima, parkovima prirode, Rad'ju HB... Ono što me posebno raduje je ostvarena razina dijaloga s našim socijalnim partnerima. Takav pristup doveo nas je do potpisivanja kolektivnih ugovora u osnovnom i srednjem obrazovanju te zdravstvu, a uskoro ćemo ugovore potpisati i sa Sindikatom policije i Sindikatom državnih službenika i namještenika. Značajno smo povećali izdvajanja za zdravstvo, visoko obrazovanje, gdje, uz redovito sufinanciranje Sveučilišta i Univerziteta "Džemal Bijedić", stipendiramo i subvencioniramo smještaj u studentske domove za više od 1650 studenata. Više nismo "na aparatima", daleko od toga, čvrsto stojimo na vlastitim

noga, što pokazuje i naša kreditna sposobnost zbog koje smo u cijelosti mogli preuzeti kreditni aranžman Fonda za razvoj Kraljevine Saudijske Arabije u iznosu od 32 milijuna KM koji će biti izravno usmjeren za izgradnju Pedijatrije SKB-a Mostar i moderniziranje zdravstvenih ustanova na području županije.

Ustroj BiH županijama daje brojne isključive i nadležnosti podijeljene s FBiH. Ipak, rekli bismo kako je jedna od najvažnijih isključivih županijskih nadležnosti obrazovanje. Već ste nešto kazali o ulaganjima županije u poboljšanje uvjeta u obrazovanju. No, ovih dana u fokusu javnosti bili su zahtjevi prosvjetnih djelatnika...

- Zahvaljujući uspostavljenom socijalnom dijalogu, kontinuiranim razgovorima i obostranoj spremnosti na kompromisna rješenja, postigli smo dogovor i potpisali kolektivne ugovore za osnovno i srednje obrazovanje. Kolektivnim ugovorom za osnovno obrazovanje predviđa se rast plaća za 15% u iduće tri godine, odnosno 5% od 2019. do 2021. Riječ je o osjetnom povećanju plaća, čime su i naši socijalni partneri zadovoljni, a to povećanje ujedno znači i velika financijska izdvajanja. Ako uzmemo u obzir da se za sustav obrazovanja godišnje troši oko 82 milijuna KM i da je osnovno obrazovanje najveći proračunski potrošač, onda je jasno kako ćemo u sljedećim proračunskim godinama morati na nekim drugim stavkama uvesti i dodatne mjere štednje kako bismo mogli redovito, kao i do sada, izmiriti obveze po osnovi ovog kolektivnog ugovora, ali i onog potpisanog sa Sindikatom srednjeg obrazovanja. Sa Sindikatom srednjih škola također smo postigli načelan dogovor o povećanju plaća. Ali, uz povećanje plaća proračunskim korisnicima, radimo i na otvaranju novih radnih mjesta te tu moram naći ravnotežu.

Značajna sredstva vaša Vlada uložila je i u obnovu te "utopljanje" škola u ovoj županiji. Koje su sve škole obnovljene i koliko je novca za te namjene utrošeno?

- U posljednje tri godine, koliko se u HNŽ-u provode projekti obnove i "utopljanja" povoljnim kreditnim sredstvima Svjetske banke kroz projekt "Energetska učinkovitost u BiH", donatorskim sredstvima UNDP-ja kroz projekt "Zeleni ekonomski razvitak" te sufinanciranjem vlastitim sredstvima iz proračuna HNŽ-a, od Konjica do Neuma, na više od dvadeset objekata izvršena je rekonstrukcija i energetska obnova. Vrijednost tih radova je 10 milijuna KM, a, uz činjenicu da je to najučinkovitiji i najisplativiji način na koji se brzo mogu poboljšati uvjeti u javnim institucijama u oblasti obrazovanja i zdravstva te pomoći jedinicama lokalne samouprave, učinci će dugoročno biti vidljivi kroz ostvarene energetske i ekonomske uštede jer ćemo uz istu ili poboljšanu kvalitetu energetske usluga u tim objektima trošiti znatno manje javnog novca. Iako nisu dio projekta energetske učinkovitosti, vlastitim sredstvima sufinancirat ćemo izgradnju i obnovu još dvanaest s ko- r. učnim ciljem obnove svih javnih objekata u HNŽ-u.

OPĆA IZJAVA OBRANE ZADRUGA

Zahvaljujući radu Vlade i resornog ministarstva utemeljena je 21 braniteljska zadruga s 214 zadrugara s braniteljskim statusom, s oko 17 zaposlenih i više od 200 sezonskih radnika te kooperanata

POVEĆANJE IZDVAJANJA

Značajno smo povećali izdvajanja za zdravstvo, visoko obrazovanje, gdje, uz redovito sufinanciranje Sveučilišta i Univerziteta "Džemal Bijedić", stipendiramo i subvencioniramo smještaj u studentske domove za više od 1650 studenata

Djeca i prosvjetni djelatnici u obnovljenim objektima imaju puno bolje uvjete za učenje i rad. No, kada završe obrazovanje, što ih onda čeka? Mislite li da je potrebno poduzeti još neke aktivnosti oko reforme obrazovnog sustava kako bi se on prilagodio tržišnim potrebama?

- Nema dvojbe kako bez kvalitetnog sustava obrazovanja nema ni gospodarskog rasta, smanjenja

nezaposlenosti, ni zaustavljanja odlaska mladih i negativnih demografskih trendova. Svakako je potrebno nastaviti reformu obrazovnog sustava kako bi mladi kroz obrazovanje dobivali vještine i znanja koja traži tržište rada. Trebamo se još više angažirati oko cjeloživotnoga obrazovanja kroz dokvalifikaciju i prekvalifikaciju prema tržišnim potrebama.

Vlada HNŽ-a značajna sredstva izdvaja i za zdravstvo. Iako nije poslodavac u zdravstvu, Vlada je potpomogla proces pregovaranja sa sindikatima zdravstvenih djelatnika te omogućila dodatna sredstva za zdravstvene ustanove.

- Točno kako ste kazali, iako nismo poslodavac u zdravstvu, svim svojim kapacitetima potpomogli smo proces pregovaranja između poslodavaca - menadžmenta zdravstvenih ustanova i strukovnih sindikata u djelatnosti zdravstva o njihovim međusobnim pravima i obvezama. Potpisanim kolektivnim ugovorima dogovoreno je povećanje plaća i u zdravstvu, a obvezu osiguranja sredstava preuzeo je menadžment zdravstvenih ustanova koje se inače financiraju iz sredstava izvanproračunskih fondova - Zavoda zdravstvenog osiguranja. ZZO HNŽ-a u prošloj je godini ostvario povećanje prihoda, što poslodavcu - menadžmentima zdravstvenih ustanova omogućava osiguravanje dijela preuzete obveze po kolektivnom ugovoru, a drugi dio morat će osigurati boljim upravljanjem i ostvarenim uštedama, s tim da uštede ne smiju biti na teret prava pacijenata. Vlada je

kroz rebalans proračuna ove godine preuzela otplatu starog kreditnoga zaduženja od 3 milijuna KM koji je do sada vraćao Zavod zdravstvenog osiguranja HNŽ-a, što će omogućiti Zavodu preusmjeravanje dodatnih sredstava zdravstvenim ustanovama. A već sam ranije rekao da smo u cijelosti preuzeli obvezu vraćanja kredita za moderniziranje zdravstvenih ustanova na području HNŽ-a odnosno izgradnju Pedijatrije SKB-a Mostar te opremanje i modernizaciju županijske bolnice "Dr. Safet Mujić" i JU "Opća bolnica" Konjic.

Uz skrb o obrazovanju, zdravstvu, gospodarstvu i brojnim drugim segmentima društva, možete li se kratko osvrnuti i na skrb o braniteljskoj populaciji?

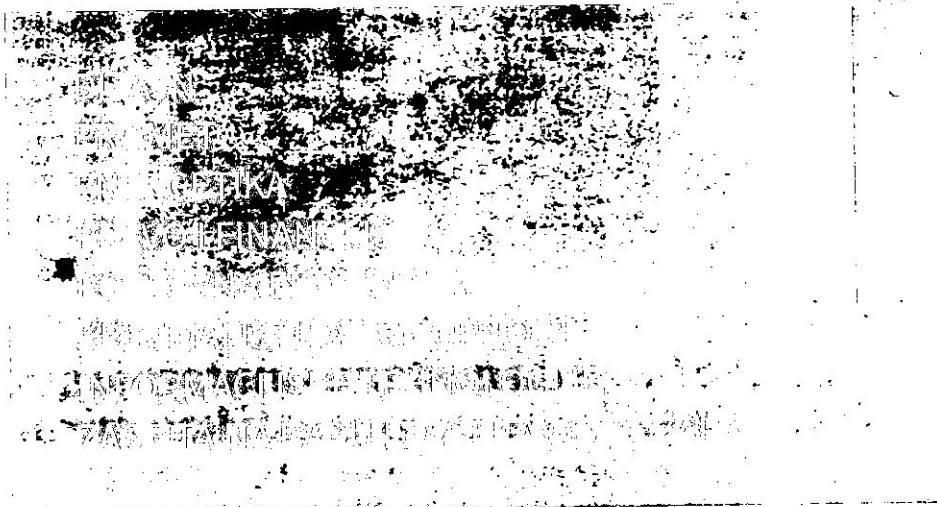
- Skrb o braniteljskoj populaciji jedan je od vodećih prioriteta u radu Vlade, što smo jasno pokazali nizom provedenim mjerama. Ilustracije radi, u 2014. izdvajanja za branitelje iznosila su samo 160.000 KM. Novim Zakonom o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji značajno smo unaprijedili njihova prava i povećali izdvajanja na nešto više od dva milijuna KM. Uz brojne redovite aktivnosti i omogućavanje ostvarivanja prava sukladno tom zakonu, bitno je istaknuti program sufinanciranja zapošljavanja djece poginulih branitelja u sklopu kojega je u protekloj godini zaposleno 36 osoba, a ove bi trebao obuhvatiti i djecu ratnih vojnih invalida. Značajna je pomoć radu braniteljskih zadruga kojima se dodjeljuju novčane potpore za otvaranje radnih mjesta i dodjela bespovratnih

sredstava za stambeno zbrinjavanje branitelja i članova njihovih obitelji. Zahvaljujući radu Vlade i resornog ministarstva, utemeljena je 21 braniteljska zadruga s 214 zadrugara s braniteljskim statusom, s oko 17 zaposlenih i više od 200 sezonskih radnika te kooperanata, a ove je godine organiziran i Prvi sajam braniteljskih zadruga u HNŽ-u na kojem su braniteljske zadruge na štandovima predstavljale svoje proizvode, približivši ih javnosti i potencijalnom tržištu. Nakon pet godina, dolaskom ove Vlade, osigurano je korištenje usluga topličko-klimatskog liječenja te invalidska kolica s antidekubitalnim jastukom stopostotnim ratnim vojnim invalidima prve skupine HVO-a i Armije BiH.

Neizostavno vas je, kao nositelja liste HDZ-a BiH - HNS-a upitao i o očekivanjima za predstojeće izbore?

- Nemam dvojbe - kandidati HDZ-a i koalicije stranaka HNS-a na svim će razinama biti uvjerljivi pobjednici. Onima koji još promišljaju kako, zbog činjenice da su brojniji, mogu gaziti legitimnu volju hrvatskoga naroda, poručujem da u tomu neće uspeti. Kada je u pitanju HNŽ, pružena mi je velika čast biti nositelj liste HDZ-a i koalicije stranaka za županijsku Skupštinu. Lista je spoj mladosti i iskustva, imamo kvalitetan program i jasnu viziju, a uz zajedništvo koje imamo, očekujem snažnu potporu birača. Uporište za tu tvrdnju pronalazim i u rezultatima rada Vlade HNŽ-a, ali i u ukupnim aktivnostima koje je HDZ BiH proveo u protekle četiri godine.

Skrb o braniteljskoj populaciji jedan je od prioriteta u radu Vlade, što smo jasno pokazali nizom provedenim mjerama

36

Bitno je istaknuti program sufinanciranja zapošljavanja djece poginulih branitelja u sklopu kojega je u protekloj godini zaposleno 36 osoba

- Akreditirana institucija HEA
- Stručna praksa
- Renomirani profesori
- Međunarodna razmjena studenata
- Diplome priznate u zemljama EU

www.vsk.ba

036 445 800 063 997 034